

ABSTRAKT

Menarha je biološki fenomen, koji predstavlja centralnu tačku u polnom sazrevanju devojčica za vreme puberteta. Stoga su saznanja o vremenu nastupanja menarhe značajna sa zdravstvenog i socijalnog gledišta.

Ovom studijom obuhvaćeno je ispitivanje menarhe učenica iz tri onsovne škole, pomoću status-quo i retrospektivne metode. Uzorak je obuhvatio 499 učenica starosnog uzrasta od 11 do 15 godina. Od toga broja 337 (67,5%) učenica je imalo menarhu. Utvrđeno je da je medijana menarhe $12,39 \pm 0,07$ godina (status-quo - probit metoda) i $12,33 \pm 0,07$ godina (retrospektivna metoda). Učenice sa 14,5 godina imale su 100% menarhu. Ukupno 279 učenica (82,8%) znalo je tačan mesec dobijanja menarhe. Pre-rano pojavljivanje menarhe prisutno je kod dve učenice u 7,9 i 9 godina (patološki rana menarha).

Prema sezonskim varijacijama najveća frekvencija pojave menarhe javlja se u zimu (32,52%). Prema mesecima najveća učestalost prisutna je u Januaru (15,05%) i Avgustu (11,1%).

KLJUČNE REČI: menarha, učenice, sezonske varijacije.